

TÜYİD - YATIRIMCI İLİŞKİLERİ DERNEĞİ

&

MKK - MERKEZİ KAYIT KURULUŐU

İŐBİRLİĐİYLE

BORSA TRENDLERİ RAPORU

Sayı XI: Ocak –Aralık 2014

15 Ocak 2015

15 Ocak 2015

Değerli Okuyucularımız,

Halka arzlar, endeks bazında piyasa değerleri, halka açıklık oranları, işlem hacimleri ile yatırımcı türleri bazında dağılım ve performanslarını detaylı olarak incelemenize imkân tanıyan Borsa Trendleri Raporumuzun 2014 yılını kapsayan onbirinci sayısı ile karşınızdayız.

2014 yılında küresel ekonomik ve jeopolitik gelişmeler ile Merkez Bankalarının büyümeyi destekleyici stratejileri sermaye piyasaları üzerinde belirleyici olurken, ülkemizde Mart ayındaki yerel seçimler piyasaların ana gündem maddesini oluşturmuştur. Bu dönem zarfında çoğu zaman Borsa İstanbul global piyasalardan olumsuz ayrışsa da, Fed'in faiz artırımı kararının 2015 yılına ertelenmesi ve yılın son çeyreğinde petrol fiyatlarındaki kuvvetli düşüşün olumlu etkileriyle birlikte BIST 100 endeksi yılı TL bazında %26'lık bir getiri ile kapatmıştır.

Aynı dönem halka arzlar açısından da sakin geçse de yıllık bazda işlem hacminde ve yabancı girişinde artış yaşanan bir yılı geride bırakıyoruz.

2015 yılında Türkiye sermaye piyasaları açısından küresel ekonomik gelişmeler, Fed'in ve Merkez Bankası'nın para politikalarının yanı sıra Haziran ayında gerçekleşecek genel seçimler ve petrol fiyatlarının seyri belirleyici olacaktır.

MKK Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi

Doç. Dr. Yakup ERGİNCAN

TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği Başkanı

Abdullah Orkun KAYA

Raporun hazırlanmasını sağlayan Merkezi Kayıt Kuruluřu (MKK) Dış İlişkiler ve Raporlama M¼d¼rl¼ę¼ M¼d¼r Vekili ¼zg¼r Uysal, M¼d¼r Yardımcısı Levent ¼rgenç, Uzman Fatih Kiraz, T¼YİD Denetim Kurulu ¼yesi ve Yayın Kurulu Eşbaşkanı Aslı Selçuk ve T¼YİD ¼yesi Eren ¼ner'e teřekk¼rlerimizi sunarız.

Borsa İstanbul'da işlem g¼ren hisse senetlerine ilişkin ¼nemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından ačíklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi ičíermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; ičíerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. T¼m veriler, g¼venilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya ¼ıkabilecek hatalardan MKK ve T¼YİD sorumlu değildir.

İÇİNDEKİLER

1. HALKA ARZLAR VE ENDEKS BAZINDA DAĞILIM	5
2. HALKA AÇIKLIK ORANLARI	6
3. PİYASA DEĞERLERİ	7
4. İŞLEM HACİMLERİ	8
5. YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR (MİLYON ABD DOLARI)	10
6. UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI	11
7. UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	13
8. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI	15
9. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PORTFÖY DEĞERLERİ (MİLYAR TL)	16
10. YABANCI YATIRIMCILARIN PORTFÖY DEĞERİ VE YATIRIMCI SAYISI SIRALAMASI	17
11. HİSSE SENETLERİNİ ELDE TUTMA SÜRELERİ	17
12. MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	18
13. Risk İŞTAHI ENDEKSİ	19

1. Halka Arzlar Ve Endeks Bazında Dağılım

2014 yılında Borsa İstanbul Pay Piyasası bünyesinde toplamda 9 adet halka arz gerçekleşmiş ve 690 milyon TL hasılat elde edilmiştir

Endeks	2011 YS	2012 YS	2013 YS	2014 YS
BIST BANKA	16	16	16	15
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	31	38	40	39
BIST TİCARET	18	20	21	22
BIST HİZMETLER	53	58	64	61
BIST MALİ	90	98	105	104
BIST SINAÎ	170	180	171	171
BIST TEKNOLOJİ	16	16	16	15
BIST TÜM	329	352	356	351

Kaynak: Borsa İstanbul - <http://borsaistanbul.com/veriler/verileralt/halka-arz-verileri>

2014 yılı yeni halka arz edilen şirket sayısı ve elde edilen hâsılat tutarı olarak incelendiğinde bir önceki yıl aynı sayıda şirket halka arz edilmesine rağmen elde edilen hâsılat tutarının neredeyse yarıya düştüğünü görülmektedir. Borsa İstanbul Pay Piyasası bünyesinde yıl içinde toplam 9 adet halka arz gerçekleşmiştir. 2015 yılının ilk günlerinde paylarının pay piyasasında işlem görmesi için başvuruda bulunan şirket sayısı 2 olurken, Gelişen işletmeler Piyasasına kabul için başvuruda bulunan şirket sayısı 6 olmuştur.

Şirketin Unvanı	Halka Arz Oranı	Nominal Tutar	Toplam	Toplam	İlk İşlem	Satınalan Yatırımcı Sayısı	
Birincil Halka Arzlar	(%)	(TL)	Hâsılat (TL)	Hâsılat (ABD doları)	Tarihi	Yurt içi	Yurt dışı
Arbul Entegre Tekstil İşletmeleri A.Ş.	37.04	10,000,000	20,000,000	9,341,429	28.04.2014	360	10
Körfez Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş.	25.00	16,500,000	18,975,000	8,892,169	06.05.2014	385	1
RTA Laboratuvarları Biyolojik Ürünler İlaç ve Makine Sa. Tic. A.Ş.	33.90	2,000,000	26,000,000	12,354,478	02.06.2014	583	10
Tuğçelik Alüminyum ve Metal Mamulleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	23.33	7,000,000	28,000,000	13,388,161	16.06.2014	220	1
Lider Faktoring A.Ş.	15.00	4,500,000	13,500,000	6,368,525	19.06.2014	378	4
Pergamon Status Dış Ticaret A.Ş.	32.89	1,480,000	11,100,000	4,888,360	12.11.2014	181	4
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.	19.67	7,037,348	330,755,356	145,662,287	13.11.2014	6904	41
Ulusoy Un Sanayi ve Ticaret A.Ş.	27.81	23,500,000	74,025,000	33,018,868	20.11.2014	2751	1
Ulusoy Elektrik İmalat Taahhüt Tic. A.Ş.	30.00	12,000,000	168,000,000	74,936,438	21.11.2014	1845	24

2. Halka Açıklık Oranları

Borsa İstanbul bünyesindeki şirketlerin halka açıklık oranlarında 2014 yılında da artış görülmeye devam etmiştir

ENDEKS	HALKA AÇIKLIK ORANI			HALKA AÇIKLIK ORANI (FİİLİ DOLAŞIM)		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
BIST BANKA	42.01%	42.30%	42.12%	33.22%	32.89%	32.37%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	37.04%	37.32%	39.30%	31.77%	31.36%	30.92%
BIST TİCARET	48.34%	49.98%	50.67%	41.77%	43.16%	37.65%
BIST 30	38.08%	38.07%	39.25%	34.18%	34.37%	33.94%
BIST 50	38.47%	36.89%	38.87%	33.28%	33.07%	33.11%
BIST 100	39.56%	38.34%	39.54%	32.61%	32.09%	31.51%
BIST HİZMETLER	33.23%	33.50%	34.61%	26.18%	27.79%	27.09%
BIST MALİ	40.35%	41.27%	41.72%	31.92%	32.02%	31.88%
BIST SINAÎ	40.03%	38.63%	39.61%	26.51%	26.53%	27.89%
BIST TEKNOLOJİ	24.51%	22.59%	24.13%	20.82%	19.51%	20.06%
BIST TÜM	38.67%	38.57%	39.34%	29.19%	29.35%	29.55%

2014 yılında şirketlerin halka açıklık oranı seviyelerinde 2013'te olduğu gibi artış trendi sürmüştür. Her ne kadar bazı şirketlerin borsa kotundan çıkma yönünde adımları olsa da piyasa genelinde halka açıklık oranının arttığını rahatlıkla görebilmekteyiz. Bu tarz göstergeler piyasa derinliğine, etkinliğine ve işlem hacminin yükselmesine olumlu katkı sağlamaktadır.

Endekslerin önceki yıllardaki halka açıklık oranlarını karşılaştırdığımızda Banka endeksindeki küçük düşüşün dışında tüm endekslerde bir artış yaşandığı görülmektedir. Sermaye Piyasası Kurulu, Ekim ayında aldığı bir karar ile, fiili dolaşımdaki pay oranı kavramı dışında tutulan "Şirket sermayesinin %5 ve daha fazlasına sahip olan gerçek ve tüzel kişi ortakların sahip olduğu pay tanımını 02.01.2015 tarihinden %10'a yükseltmiştir. Bu durum önümüzdeki dönemde fiili dolaşımda pay miktarlarının artmasını sağlayacaktır.

3. Piyasa Değerleri

2014 yılında küresel ekonomik ve jeopolitik gelişmeler ile Merkez Bankalarının büyümeyi destekleyici stratejileri sermaye piyasaları üzerinde belirleyici olurken, ülkemizde Mart ayındaki yerel seçimler piyasaların ana gündem maddesini oluşturmuştur. Bu dönem zarfında çoğu zaman Borsa İstanbul global piyasalardan olumsuz ayrışsa da, Fed'in faiz artırımı kararının 2015 yılına ertelenmesi ve yılın son çeyreğinde petrol fiyatlarındaki kuvvetli düşüşün olumlu etkileriyle birlikte BIST 100 endeksi yılı TL bazında %26'lık bir getiri ile kapatmıştır.

2014 yılının sonunda piyasa değeri olarak BIST TÜM endeksi TL bazında %24 oranında yükselirken en büyük katkısı lokomotif olan banka endeksi %28'lik artış ile yapmıştır. En yüksek yüzdesel piyasa değeri artışı ise %48 ile Teknoloji endeksinde görülmüştür.

2014 yılında BIST 100 endeksi %29 oranında yükseliş gösterirken BIST TÜM endeksinin piyasa değeri TL bazında %24 oranında artış göstermiştir.

MİLYON TL	31.12.2013	31.12.2014	Yıllık Değişim
BIST BANKA	144,727	184,747	28%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	67,106	86,196	28%
BIST TİCARET	25,737	32,636	27%
BIST 30	319,619	421,036	32%
BIST 50	380,334	481,254	27%
BIST 100	424,065	537,645	27%
BIST HİZMETLER	111,154	135,188	22%
BIST MALİ	238,519	300,906	26%
BIST SİNAİ	145,253	175,161	21%
BIST TEKNOLOJİ	5,590	8,270	48%
BIST TÜM	500,516	619,526	24%

MİLYON USD	31.12.2013	31.12.2014	Yıllık Değişim
BIST BANKA	67,934	79,396	17%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	31,499	37,043	18%
BIST TİCARET	12,081	14,025	16%
BIST 30	150,028	180,943	21%
BIST 50	178,527	206,822	16%
BIST 100	199,054	231,056	16%
BIST HİZMETLER	52,175	58,098	11%
BIST MALİ	111,960	129,316	16%
BIST SİNAİ	68,181	75,277	10%
BIST TEKNOLOJİ	2,624	3,554	35%
BIST TÜM	234,940	266,245	13%

4. İşlem Hacimleri

Yıllık bazda BIST TÜM'ün işlem hacminde bir önceki yıla göre TL bazında %8'lik artış yaşanırken Banka endeksinin işlem hacmindeki artış %18 seviyesinde gerçekleşmiştir.

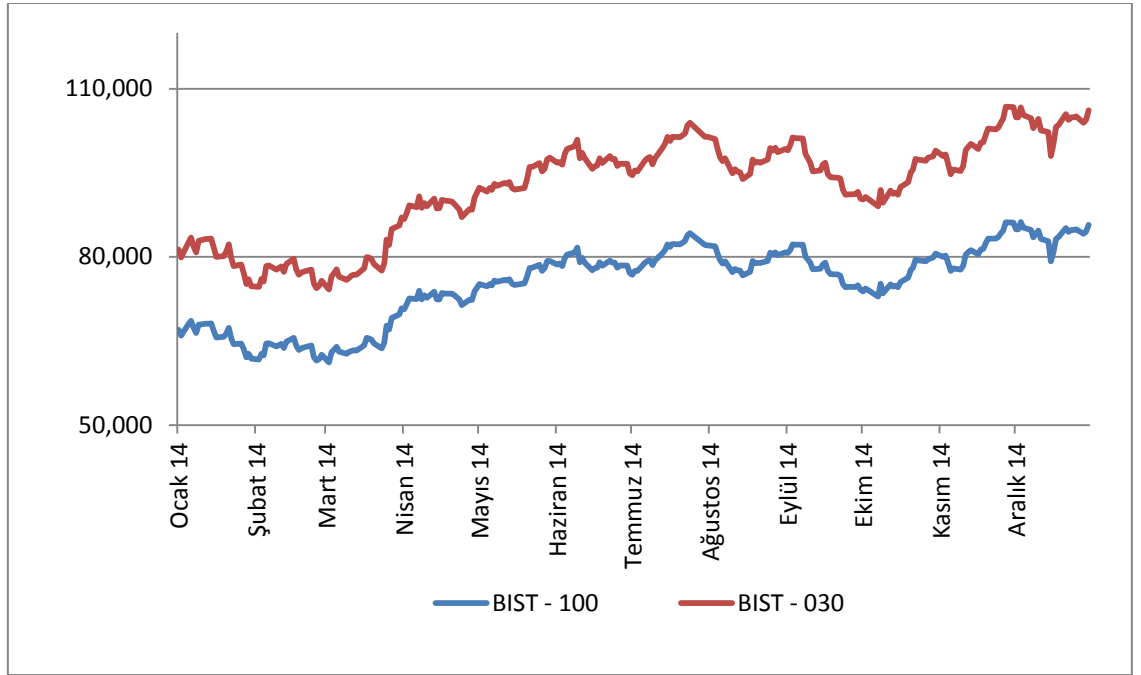
NOMİNAL DEĞER (Mn)	2012	2013	2014	2012-2013 Değişim	2013-2014 Değişim
BIST BANKA	49,836	53,658	63,367	8%	18%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	29,943	35,560	23,855	19%	-33%
BIST TİCARET	3,219	2,746	4,152	-15%	51%
BIST 30	94,325	107,193	110,874	14%	3%
BIST 50	105,586	119,081	126,564	13%	6%
BIST 100	125,447	142,490	151,813	14%	7%
BIST HİZMETLER	17,874	24,133	28,191	35%	17%
BIST MALİ	95,760	106,606	106,933	11%	0%
BIST SİNAİ	45,339	49,359	47,769	9%	-3%
BIST TEKNOLOJİ	1,678	2,001	1,540	19%	-23%
BIST TÜM	160,650	182,100	184,626	13%	1%

MİLYON TL	2012	2013	2014	2012-2013 Değişim	2013-2014 Değişim
BIST BANKA	256,382	358,733	423,539	40%	18%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	50,605	79,875	59,804	58%	-25%
BIST TİCARET	20,490	22,075	23,754	8%	8%
BIST 30	407,899	592,408	678,947	45%	15%
BIST 50	473,273	639,540	723,277	35%	13%
BIST 100	523,392	712,684	792,901	36%	11%
BIST HİZMETLER	83,579	130,391	157,048	56%	20%
BIST MALİ	337,139	475,841	524,133	41%	10%
BIST SİNAİ	167,952	183,384	171,405	9%	-7%
BIST TEKNOLOJİ	17,543	9,483	6,648	-46%	-30%
BIST TÜM	606,213	799,099	859,590	32%	8%

MİLYON USD	2012	2013	2014	2012-2013 Değişim	2013-2014 Değişim
BIST BANKA	143,151	188,643	193,631	32%	3%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	28,286	42,521	27,300	50%	-36%
BIST TİCARET	11,458	11,621	10,858	1%	-7%
BIST 30	227,855	311,951	310,256	37%	-1%
BIST 50	264,410	337,058	330,460	27%	-2%
BIST 100	292,478	375,740	362,229	28%	-4%
BIST HİZMETLER	46,746	68,834	71,695	47%	4%
BIST MALİ	188,310	250,323	239,599	33%	-4%
BIST SİNAİ	93,950	97,238	78,263	3%	-20%
BIST TEKNOLOJİ	9,802	5,091	3,046	-48%	-40%
BIST TÜM	338,808	421,486	392,770	24%	-7%

2012-2013 yılları arasında BIST TÜM'ün büyüme oranı TL bazında %32 olarak gerçekleşmişti. 2014 yılında ise TL bazındaki işlem hacmi büyüme hızı yavaşlayarak %8 olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde Holding ve Yatırım, Teknoloji ve Sınai endeks işlem hacminde düşüş yaşanırken diğer endekslerin tamamında yükseliş görülmüştür.

Geçen yıl TL'nin ABD doları karşısında değer kaybetmesi sebebiyle TL bazında gördüğümüz işlem hacmi artışı ABD doları bazında BIST TÜM'de %7 oranında düşmüştür. Banka endeksinin artışı ise %3 ile sınırlı kalmıştır. 2013 yılına göre hem Nominal hem TL hem de USD bazda Teknoloji, Holding ve yatırım ve Sınai endekslerinde düşüş gözlemlenmektedir.

5. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar (Milyon ABD Doları)

2014 yılının son çeyreğinde BIST- TÜM endeksine yabancı para girişi yılın en yüksek seviyesi olan 1,1 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Yılın tamamında ise 2,3 milyar ABD doları tutarında bir giriş yaşanmıştır.

(USD mn)	2014 1. Çeyrek	2014 2. Çeyrek	2014 3. Çeyrek	2014 4. Çeyrek	2014 Toplam
BIST BANKA	333	454	(131)	393	1,048
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	8	176	128	(72)	239
BIST TİCARET	10	(20)	(42)	44	(9)
BIST 30	366	671	(211)	958	1,784
BIST 50	352	727	(160)	1,045	1,963
BIST 100	340	762	(111)	1,067	2,058
BIST HİZMETLER	(84)	(227)	(88)	631	233
BIST MALİ	480	710	(80)	321	1,430
BIST SİNAİ	(5)	299	119	123	535
BIST TEKNOLOJİ	5	21	13	40	78
BIST TÜM	395	802	(26)	1,116	2,287

(USD mn)	2012 Toplam	2013 Toplam	2014 Toplam
BIST BANKA	2,194	(1,221)	1,048
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	211	496	239
BIST TİCARET	164	(1)	(9)
BIST 30	3,021	(905)	1,784
BIST 50	5,024	(953)	1,963
BIST 100	5,389	(572)	2,058
BIST HİZMETLER	659	109	233
BIST MALİ	2,707	(916)	1,430
BIST SİNAİ	2,013	395	535
BIST TEKNOLOJİ	38	(7)	78
BIST TÜM	5,407	(418)	2,287

2013 yılını 418 milyon ABD doları net yabancı satışıyla kapatan Borsa İstanbul 2014 yılını ise 2,3 milyar ABD doları net yabancı girişi ile tamamlamıştır. Net alımların en yüksek olduğu endeksler sırasıyla BIST Banka ve BIST Sınai olurken BIST Ticaret'te düşük de olsa bir yabancı çıkışı yaşanmıştır (9 milyon ABD doları).

6. Uyruk Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

	2014 Yılı		2014 4. Çeyrek		2014 3. Çeyrek		2014 2. Çeyrek		2014 1. Çeyrek	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST-TÜM	20%	80%	20%	80%	20%	80%	20%	80%	22%	78%
BIST -030	24%	76%	24%	76%	23%	77%	24%	76%	25%	75%
BIST -050	23%	77%	23%	77%	23%	77%	24%	76%	25%	75%
BIST -100	22%	78%	21%	79%	21%	79%	22%	78%	23%	77%
BIST SİNAİ	17%	83%	16%	84%	16%	84%	18%	82%	19%	81%
BIST HİZMETLER	20%	80%	19%	81%	22%	78%	21%	79%	21%	79%
BIST TİCARET	26%	74%	24%	76%	26%	74%	23%	77%	29%	71%
BIST MALİ	22%	78%	22%	78%	21%	79%	21%	79%	23%	77%
BIST BANKA	21%	79%	22%	78%	20%	80%	21%	79%	22%	78%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	27%	73%	26%	74%	29%	71%	24%	76%	28%	72%
BIST TEKNOLOJİ	7%	93%	10%	90%	7%	93%	5%	95%	7%	93%

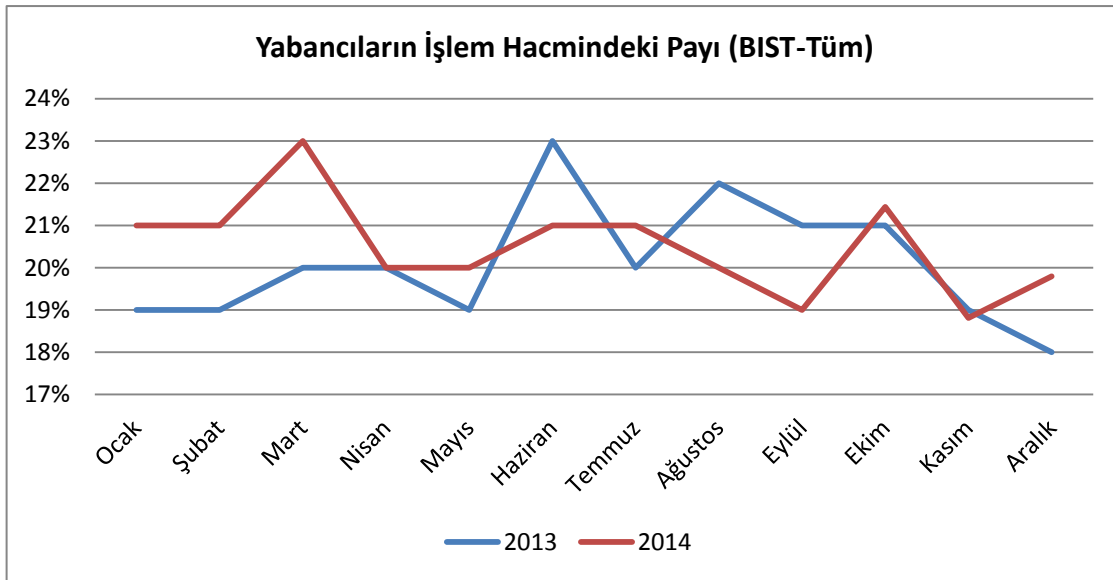
2014 yılında Borsa İstanbul'da işlem hacminin %80'i yerli yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

2014 yılında yabancıların BIST Tüm işlem hacmindeki payı %20 olmuştur. Yabancıların en yüksek işlem hacmi %27 ile Holding ve Yatırım endeksinde, en düşük işlem hacmi ise %7 ile Teknoloji endeksinde gerçekleşmiştir.

Endeks Bazında Yabancıların Ortalama İşlem Hacmi Oranları		
	2013	2014
BIST-TÜM	20%	20%
BIST -030	24%	24%
BIST -050	24%	23%
BIST -100	22%	22%
BIST SİNAİ	15%	17%
BIST HİZMETLER	22%	20%
BIST TİCARET	27%	26%
BIST MALİ	22%	22%
BIST BANKA	23%	21%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	22%	27%
BIST TEKNOLOJİ	7%	7%

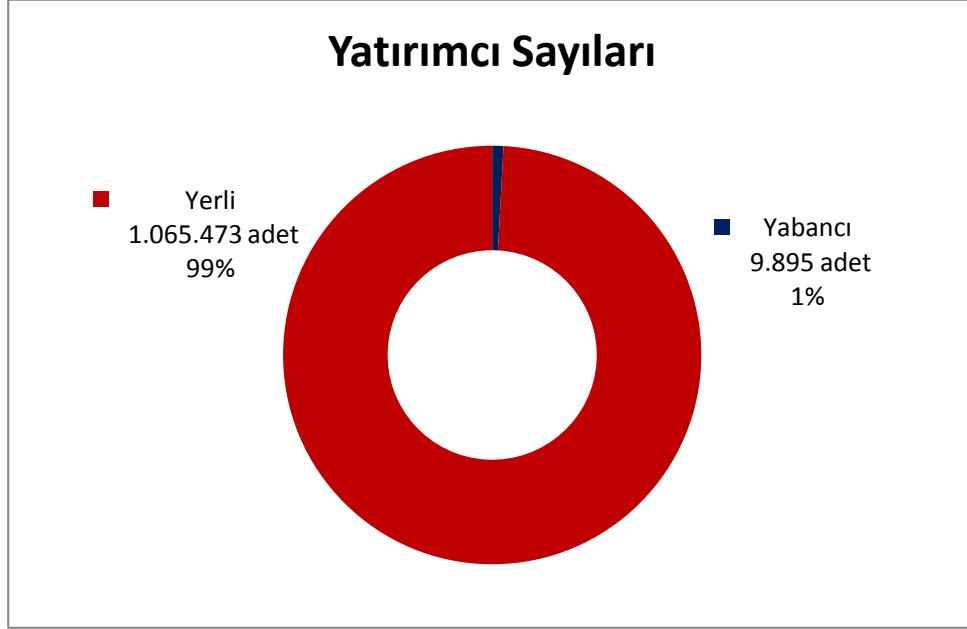
Yılın tamamı incelendiğinde 2014 yılında 2013'e kıyasla yabancıların işlem hacmindeki payının BIST-Holding ve Yatırım'da (%5) ve BIST-Sınai'de (%2) arttığı görülmektedir. BIST-Banka (%2), BIST-Hizmetler (%2) ve BIST-Ticaret (%1) endekslerinde ise azalış meydana gelmiştir.

Dördüncü çeyrekte üçüncü çeyreğe kıyasla yabancıların işlem hacmindeki payı BIST-30, BIST-Mali, BIST-Banka ve BIST-Teknoloji'de artmış, Holding ve Yatırım, Hizmetler ve Ticaret endekslerinde düşmüştür. En fazla artış %3 ile BIST-Teknoloji'de, en yüksek düşüş ise %3 ile Holding ve Yatırım ile Hizmetler endekslerinde meydana gelmiştir.

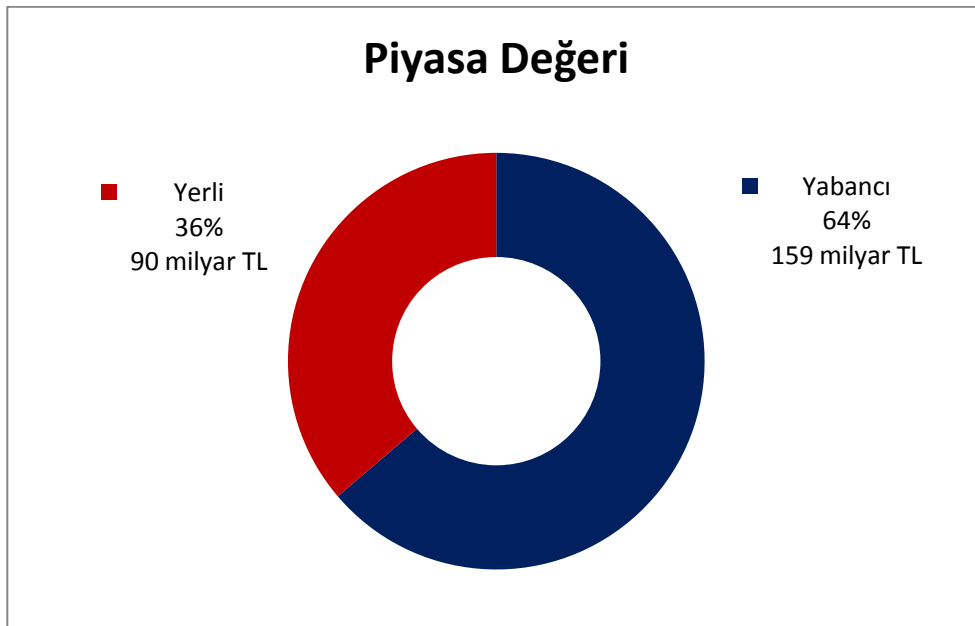

7. Uyruk Bazında Yatırımcı Sayısı Ve Piyasa Değeri

Aralık ayı itibarıyla Borsa İstanbul'daki 1 milyon 75 bin yatırımcının sadece 9.895 adedi yabancıdır. Adet bazında %1'in altında olan yabancı yatırımcıların işlem hacmindeki payı %20, piyasa değerindeki payı ise %64'tür.

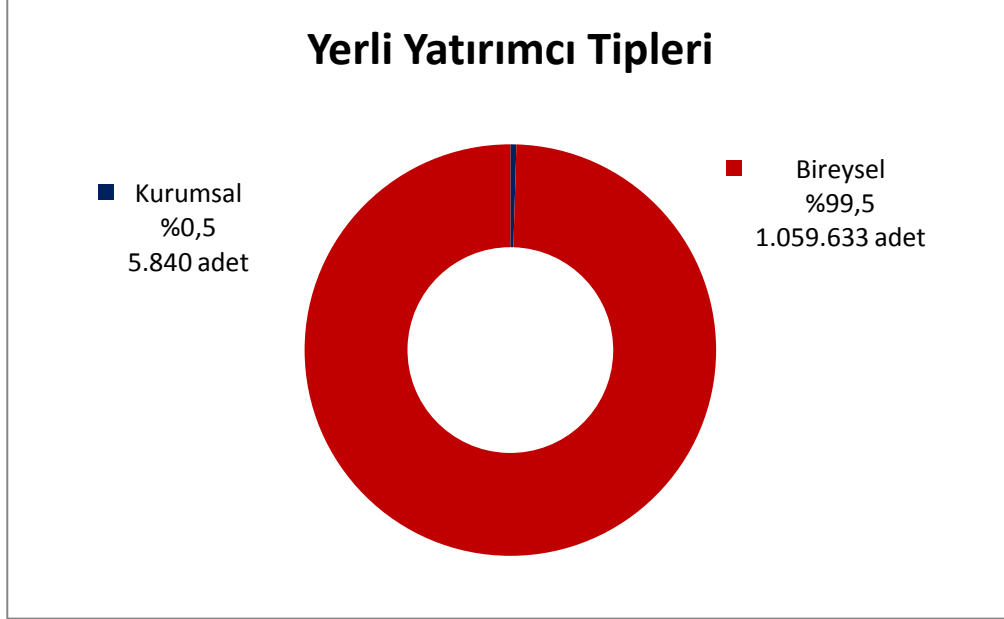

2014 yılsonu itibarıyla Borsa İstanbul'daki toplam yatırımcı sayısı 1 milyon 75 bin 368 adet olmuştur. Bu rakamın %99'u yerli, %1'i ise yabancı yatırımcıdır. Aralık sonu itibarıyla yabancı yatırımcı sayısı Eylül ayına göre 104 adet artarken yerli yatırımcı sayısı büyük kısmı bireysel olmak üzere 4,350 adet azalmıştır. 2013 yılsonuna göre ise yerli yatırımcı sayısı 35,380 adet azalmış, buna karşılık yabancı yatırımcı sayısı 340 adet artmıştır.

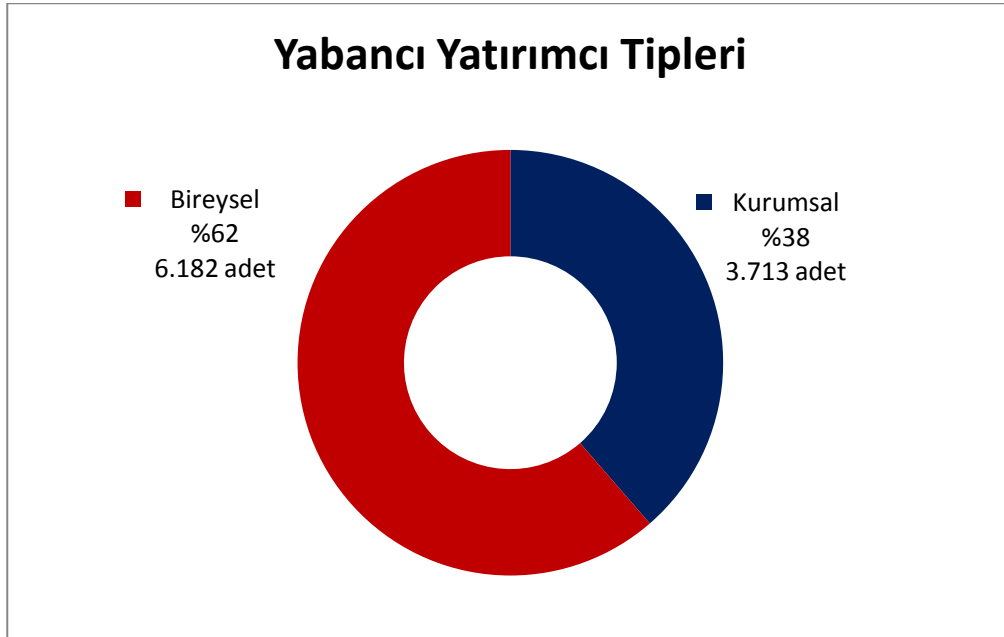

2014 yılında BIST Tüm işlem hacminde %20 paya sahip olan yabancı yatırımcıların piyasa değerindeki payı %64 olmuştur. Yabancıların elindeki hisse senetlerinin toplam değeri 159 milyar TL seviyesindedir.

Yerli yatırımcılar ağırlıklı olarak bireyseldir. Yerli kurumsal yatırımcı sayısı henüz çok sınırlıdır ve toplam piyasa değerindeki payları %18 seviyesindedir.

Yerli yatırımcıların %99'undan fazlasını oluşturan bireysel yatırımcılar, yerli portföy değerinin yarısını elinde bulundurmaktadır.

Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı %38 ile yerlilere oranla çok daha yüksektir. Bu grup toplam piyasa değerinin %64'ünü, yabancı portföyünün ise tamamına yakını elinde tutmaktadır.

8. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

	Ara.14		Ara.13		Eyl.14		Haz.14		Mar.14	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	9.749	1.030.692	9.451	1.078.342	9.649	1.035.815	9.473	1.044.369	9.447	1.067.710
BIST 100	7.448	836.340	7.564	889.055	7.486	851.787	7.552	859.718	7.548	879.846
BIST 30	6.271	643.058	6.307	693.523	6.179	641.2	6.263	646.861	6.266	670.430
BIST 50	6.723	710.181	6.712	741.934	6.694	713.227	6.765	716.862	6.748	740.706
BIST SİNAİ	4.636	569.238	4.552	595.87	4.605	569.836	4.524	572.334	4.492	588.431
BIST HİZMETLER	3.490	319.991	3.593	341.887	3.437	326.915	3.489	331.795	3.510	337.127
BIST MALİ	7.310	642.174	7.123	679.126	7.233	646.037	7.073	655.958	7.082	671.022
BIST TEKNOLOJİ	508	55.017	523	62.232	510	56.468	517	58398	501	60.740
BIST TİCARET	1.543	85.178	1.479	88.219	1.507	86.666	1.537	87.790	1.461	87.548
BIST BANKA	3.818	337.778	3.969	378.967	3.859	346.552	3.939	356.648	3.953	373.001
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	4.867	316.492	4.477	322.184	4.731	315.048	4.477	315.407	4.427	320.177

Aralık ayında yabancı yatırımcı sayıları bir önceki yılın aynı dönemine göre BIST-Tüm, BIST-50, BIST-Sinai, BIST-Mali, BIST-Holding ve Yatırım ile BIST-Ticaret'te artmıştır. En fazla artış 390 yatırımcıyla BIST Holding ve Yatırım endeksinde meydana gelmiştir. Hatırlanacağı üzere yıl boyunca yabancıların en yüksek işlem hacmi %27 ile aynı endekste gerçekleşmiştir. Öte yandan yabancı yatırımcı sayısı en fazla BIST-Banka olmak üzere BIST-100, BIST-Hizmetler, BIST-30 ve BIST-Teknoloji'de düşmüştür.

Yerli yatırımcı yıllık bazda sayısı en fazla BIST-100 olmak üzere tüm endekslerde düşmüştür. Aralık ve Eylül verileri karşılaştırıldığında ise BIST-30 ve BIST-Holding ve Yatırım endekslerinde artarken diğer tüm endekslerde azaldığı görülmüştür.

9. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

	Ara.14		Ara.13		Eyl.14		Haz.14		Mar.14	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	157	87	122	71	136	77	142	80	125	71
BIST 100	148	65	110	53	124	57	128	58	114	53
BIST 30	124	42	90	31	105	37	111	38	97	35
BIST 50	136	51	103	37	117	44	124	45	109	41
BIST SİNAİ	37	32	30	26	33	28	34	28	29	26
BIST HİZMETLER	36	11	27	10	29	10	31	11	29	10
BIST MALİ	83	43	64	35	72	38	78	41	67	35
BIST TEKNOLOJİ	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1
BIST TİCARET	13	4	9	3	12	3	12	3	11	3
BIST BANKA	57	21	44	18	50	18	54	19	46	18
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	19	14	15	10	18	13	18	14	15	10

Yabancı yatırımcıların sahip olduğu portföy değerleri Aralık ayında hem 2014 Eylül, hem de 2013 Aralık ayına göre tüm endekslerde artmıştır. Eylül ayında Haziran ayına göre Teknoloji, Ticaret ve Holding ve Yatırım endekslerinde değişmezken diğer tüm endekslerde düşmüştür. 2013 yılsonuna kıyasla yabancıların portföy değeri tüm endekslerde artarken, en fazla yükseliş BIST 100’da görülmüştür.

Yerli yatırımcıların Aralık portföy değerleri de aynı şekilde hem 2014 Eylül, hem de 2013 Aralık ayına göre tüm endekslerde artmıştır.

10. Yabancı Yatırımcıların Portföy Değeri Ve Yatırımcı Sayısı Sıralaması

**ABD’de yerleşik
1.402 adet yatırımcı
toplam yabancı
yatırımların üçte
birine sahiptir.**

**İlk iki sırada yer
alan ABD ve
İngiltere’de bulunan
yatırımcılar toplam
portföyün yarısını
elinde tutmaktadır.**

**Yılsonu itibarıyla
ülke paylarında bir
önceki çeyreğe göre
bir değişiklik
olmamıştır.**

	Adres Ülkesi	Portföy Değeri (Milyon TL)	Payı
1	AMERİKA BİRLEŞİK DEV.	53.090	33%
2	BİRLEŞİK KRALLIK	26.129	16%
3	LÜKSEMBURG	10.069	6%
4	HOLLANDA	6.354	4%
5	İRLANDA	5.958	4%
6	SİNGAPUR	5.018	3%
7	NORVEÇ	4.987	3%
8	CAYMAN ADALARI	4.149	3%
9	FRANSA	3.563	2%
10	YUNANİSTAN	3.292	2%
	DİĞER	36.633	23%

2014 yılsonu itibarıyla Borsa İstanbul’da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülkenin değişmediği ve ABD, İngiltere ve Lüksemburg olduğu görülmektedir. 2013 sonunda 1.312 adet olan ABD’de yerleşik yatırımcı sayısı 2014 sonunda 1.402’ye yükselmiştir. Bu yatırımcılar toplam yabancı yatırımların üçte birine sahipken, ilk iki sırada yer alan ABD ve İngiltere adresli yatırımcılar toplam portföyün %49’unu elinde tutmaktadır.

11. Hisse Senetlerini Elde Tutma Süreleri*

	2014		2013		2012		2011	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	290	41	313	42	389	46	316	37
BIST 100	268	34	287	37	343	40	275	35
BIST 30	243	26	260	27	305	33	251	35
BIST 50	259	29	279	30	330	35	261	35
BIST SİNAİ	417	71	444	63	639	54	510	43
BIST HİZMETLER	352	30	370	35	533	46	431	33
BIST MALİ	239	34	267	36	302	43	254	37
BIST TEKNOLOJİ	571	55	332	39	324	21	218	17
BIST TİCARET	688	66	651	63	837	41	453	34
BIST BANKA	207	21	252	26	272	31	243	32
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	392	103	355	65	481	83	330	53

2014'te yabancı yatırımcılar en uzun elde tutma süresi BIST Ticaret, en kısa elde tutma süresi ise BIST Banka'da gerçekleşmiştir.

Yerli yatırımcılar ise en uzun BIST Holding ve Yatırım, en kısa BIST Banka'da yatırım yapmıştır.

2014 yılında da yabancıların uzun, yerli yatırımcıların ise kısa vadeli yatırım perspektifi değişmemiştir. Yabancı yatırımcıların ortalama 1 yıl, yerli yatırımcıların ise 46 gün olan ortalama elde tutma süresi sonucunda toplam işlem hacminde yerli yatırımcıların payı %80 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2014 yılında 2013 yılında olduğu gibi yerli ve yabancı yatırımcıların en kısa elde tutma süresi BIST Banka'da gerçekleşmiş ve yerliler için 26 günden 21 güne, yabancılar için de 252 günden 207 güne inmiştir. En uzun elde tutulan endeks yerli yatırımcılar için BIST Holding ve Yatırım olmaya devam etmiş, süre 65 günden 103 güne uzamıştır. Yabancı yatırımcılar ise en uzun soluklu yatırımları için BIST Ticaret endeksini tercih etmiş ve süre 651 günden 688 güne yükselmiştir. Yerli yatırımcılar için elde tutma süresinin en fazla uzadığı endeks 38 gün ile BIST Holding ve Yatırım olurken, BIST Teknoloji, BIST Sınai ve BIST Ticaret'te de süre artmıştır. Yabancı yatırımcılar için elde tutma süresinin en fazla uzadığı endeks 239 gün ile BIST Teknoloji olurken, BIST Holding ve Yatırım ve BIST Ticaret'te de artış gözlenmiştir. Ancak BIST Teknoloji endeksinin yabancılar açısından en düşük yatırımcı sayısı ve piyasa değerine sahip olduğunu hatırlatmak isteriz. Öte yandan yabancıların elde tutma süresi en fazla 45 gün ile BIST Banka endeksinde kısalmıştır.

**Elde Tutma Süresinin hesaplanmasında, Amerika Sermaye Piyasası Otoritesi (SEC) tarafından Fonlara uygulanan elde tutma süresi formülü kullanılmıştır. Formül; alım ve satım işlemlerinden küçük değer, portföyün yıllık ortalama değerine bölünerek 365 (gün sayısı) ile çarpılması esasına dayanmaktadır.*

12. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

Menkul Kıymet Türü	Ara.13		Ara.14	
	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri
		(Milyon TL)		(Milyon TL)
Pay Senedi	1.116.537	511.098	1.081.241	640.643
Yatırım Fonu	2.766.512	30.872	2.751.820	36.093
Borsa Yatırım Fonu	3.956	183	3.393	192
Özel Sektör Borçlanma Aracı	166.571	36.109	137.825	44.815
Yapılandırılmış Ürünler	3.306	12	2.997	12
Diğer Menkul Kıymetler	2.611	2.852	618	3.075
Devlet İç Borçlanma Araçları	24.476	183.493	21.441	210.063
TOPLAM		764.620		934.893

13. Risk İştahı Endeksi

RISE, bu senenin en düşüğü olan 18 seviyelerinden başlamış ama toparlanıp çıktığı 50 üzeri seviyelerde de uzun süre tutunamayarak, bu yılı 45 seviyelerinde kapatmıştır.

Yatırımcı Risk İştahı Endeksi (RISE), MKK tarafından 2012 Aralık ayından beri açıklanmaktadır.

2014 yılı birinci çeyreğinin aksine, ikinci çeyrekte Borsa İstanbul'daki genel risk iştahı, kritik seviye olan 50'nin altına hiç inmemiştir. Üçüncü ve dördüncü çeyrekte hem yükseliş hem de düşüşler gözlemlenen risk iştahı endeksi, bu altı aylık hareketli periyodun büyük kısmını 50 seviyelerinin altında geçirmiştir. Son iki çeyreğin ortalama RISE değeri ise 46 olmuştur.

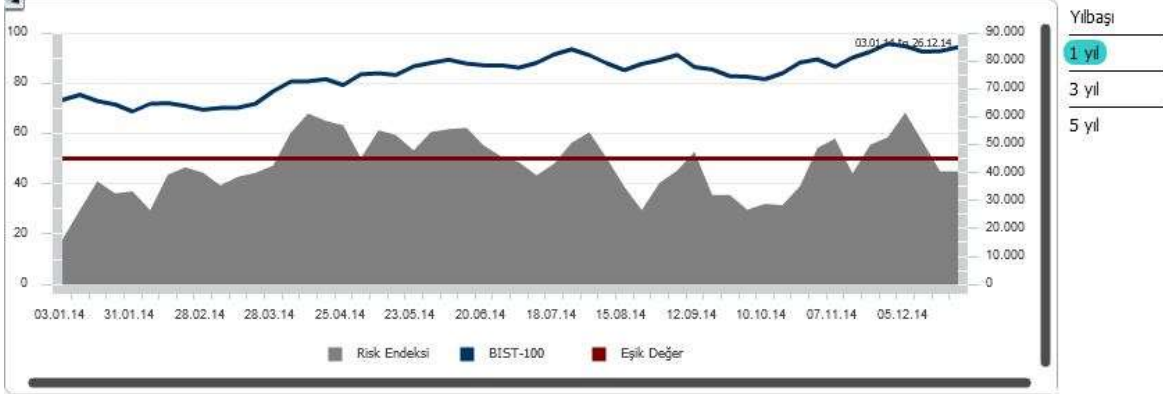
Bu yıl ile ilgili önemli noktalardan biri, 18 Nisan'dan itibaren yerli yatırımcıların risk iştahının yabancıların iştahından her zaman biraz daha yüksek olmasıdır. Diğer bir önemli nokta ise, hesaplanan yedi kategori içinde, yabancı yatırımcıların RISE serisi en oynakken yerli bireysellerin serisinin en durağan olmasıdır.

Özet olarak, RISE, bu senenin en düşüğü olan 18 seviyelerinden başlamış ama toparlanıp çıktığı 50 üzeri seviyelerde de uzun süre tutunamayarak, bu yılı 45 seviyelerinde kapatmıştır. İlk üç çeyreğin RISE serilerinin karakteristikleri incelendiğinde, birinci ve üçüncü çeyreklerde serilerin ortalamaları düşük ama oynaklıkları yüksekken, ikinci çeyrek için tam tersinin geçerli olduğu görülmektedir. Yılın en yüksek RISE değerinin de (68,4) gözlendiği son çeyrek ise en oynak periyot olarak göze çarpmaktadır. Bu trend, kısmen ve istatistiki açıdan geçerli olarak, yıl başında politik belirsizliklerin fazla oluşu, daha sonrasında bu belirsizliklerin yerini seçimler ile ilgili çok radikal olmayan beklentilerin alması, ECB'den gelen pozitif etkili açıklamalar, FED politikası (ve dolar kurlarına etkileri), jeopolitik risklerin yeniden artması ve son olarak da düşük petrol fiyatları ve ani ve önemli döviz kuru değişimleri olarak özetlenebilecek yıl sonu küresel görünüm ile açıklanabilir.

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☒ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

Yılbaşı

1 yıl

3 yıl

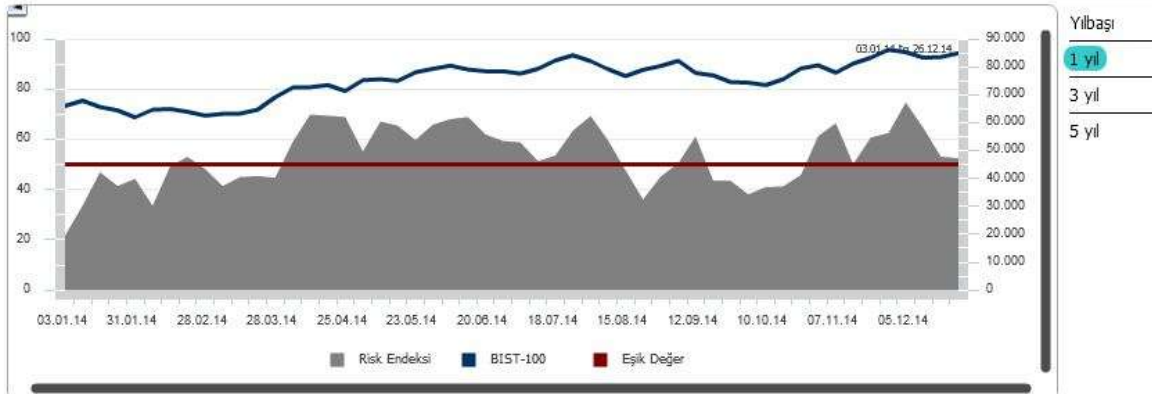
5 yıl

Son Değer	45,0	Sene Başına Göre Değişim (%)	155
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	0,12	Aylık En Düşük Değer	19.12.2014 45,0
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(23,18)	Aylık En Yüksek Değer	05.12.2014 68,4
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	51,87	Yıllık En Düşük Değer	03.01.2014 17,6
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	47,49	Yıllık En Yüksek Değer	05.12.2014 68,4

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☒ Yerli Yatırımlar ☐ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

Yılbaşı

1 yıl

3 yıl

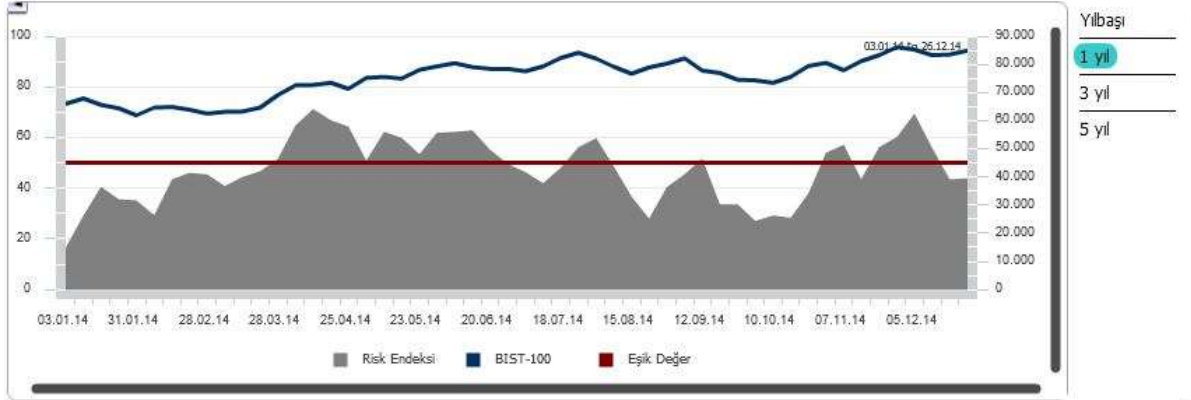
5 yıl

Son Değer	52,5	Sene Başına Göre Değişim (%)	143
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	(1,32)	Aylık En Düşük Değer	26.12.2014 52,5
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(15,96)	Aylık En Yüksek Değer	05.12.2014 74,7
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	37,98	Yıllık En Düşük Değer	03.01.2014 21,6
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	50,95	Yıllık En Yüksek Değer	05.12.2014 74,7

RISE DEĞİŞİM METODU

RISE SEVİYE METODU

☐ Tüm Yatırımlar ☐ Yerli Yatırımlar ☒ Yabancı Yatırımlar ☐ Yerli Gerçek Kişiler ☐ Yerli Tüzel Kişiler ☐ Yerli Fonlar ☐ Nitelikli Yatırımlar

Son Değer	44,0
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	1,06
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	(27,04)
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	62,46
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	45,51

Sene Başına Göre Değişim (%)		165
Aylık En Düşük Değer	19.12.2014	43,5
Aylık En Yüksek Değer	05.12.2014	69,4
Yıllık En Düşük Değer	03.01.2014	16,6
Yıllık En Yüksek Değer	11.04.2014	71,3